

Täysistunto

Tiistai 9.10.2018 klo 14.00—17.39

3. Hallituksen esitys eduskunnalle siemenlaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 172/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Mikäli puhujalistaa ei ehditä annettussa ajassa käydä loppuun, asiakohdan käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan tämän päivän istunnossa muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi. Jos keskustelu asiasta puolestaan päättyy ennen sille varatun määräajan päättymistä, siirrytään päiväjärjestyksen seuraavaan, 4. asiakohtaan.

Keskustelu

14.01 **Kari Kulmala sin:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi siemenlaki, ja voimassa oleva siemenkauppalaki ehdotetaan kumottavaksi. Olemme siis elämän alkutekijöissä. Esityksessä lakia on ajantasaistettu, ja määritelmissä on pyritty yhdenmukaisuuteen muiden lakien kanssa. Valvontaviranomaisena toimisi Ruokavirasto ja maahantuonnin valvonnassa lisäksi Tulli.

Ehdotuksessa huomioidaan — mielestäni hyvin — muuttunut unionin lainsäädäntö, joten yksityisten laboratorioden hyväksyntää, tutkimuksia ja valvontaa koskevat asiat ovat nyt uusina säännöksiä tässä laissa. Kasvilajikkeiden testaamisesta ja viljelyarvokokeista on tällä hetkellä säädetty vain asetuksella, mutta esityksen myötä niistä säädettäisiin jatkossa lailla.

Uutena hallinnollisena pakkokeinona ehdotetaan seuraamusmaksua, joka sanktiona on varmaankin sopiva. Sitä ei kuitenkaan pidä käyttää heppoisin perustein, ja huomautuksen sekä varoituksen antamisen tulee olla ensisijainen sanktio.

Siemenkauppalain tavoitteena on ollut alun perinkin edistää korkealaatuista siementuotantoa, ja tämä tavoite ei ole muuttunut miksikään, se on edelleen tärkeä tavoite. Jatkossakin on kuitenkin sertifioitujen siementen käyttöasteen parantamisessa haasteita. Erityisesti erityiskasvien osalta on haasteena saada riittävää siemensatoa, joten sertifioitujen siementen määrät eivät tällä hetkellä vastaa kysyntää.

Siemenkauppalain ongelmalliseksi alueeksi on koettu ankaran vastuun pykälä. Sen katsotaan kohtelevan eriarvoisesti suomalaisia toimijoita verrattuna muihin yhteisön siemenalan toimijoihin. Mikä on esimerkiksi luomuviljelijän suhde niin sanottuun tavanomaiseen viljelijään nähden? Kohtelee ko nykyinen laki molempia tasapuolisesti? Ainakin sen pitäi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 97/2018 vp

si niin tehdä. Erityisesti vihannesten tuojille ja siemenperunasektorille ankaran vastuun vaatimukset ovat olleet monesti kohtuuttomia. Vihannesten tuojat eivät pysty vielä näin 2000-luvullakaan takaamaan tuodun siemenen laatua, vaan he ovat täysin riippuvaisia niistä tiedoista, jotka ulkomainen toimija on heille antanut. Mutta jos tulee ongelmia, siemenen tuojalla on kuitenkin täysi korvausvastuu. Siemenperunoissa osa taudeista on sekä siemen- että maalevintäisiä. Lisäksi esimerkiksi tyvimätä voi esiintyä perunoissa tarkastushetkellä piilevänä, joten siemenperunoiden mukana leviävien tautien tarkastaminen on usein erittäin ongelmallista. Siemenala onkin esittänyt, että ankaran vastuun pykälä tulisi joko muuttaa tai poistaa kokonaan.

On selvää, että siemenalan yrittäjien etu on, että tarkastamattoman siemenen markkinointi saadaan kuriin. Tämänkin vuoksi uusi, nopea rangaistuskeino eli seuraamusmaksu edesauttaa asiaa. Mielestäni tämä ankaran vastuun pykälä voi olla tällaisenaan, mutta kuten kerroin jo aikaisemmin, sitä tulee käyttää harkiten ja ihan maalaisjärjellä. Tulee huomioida, milloin teko on tahallinen ja milloin ei. Joka tapauksessa tämä siemenlainsäädäntö antaa mahdollisuuden puuttua epäkohtiin ja laiminlyönteihin, vaikka sillä ei aina pystytä estämään harmaan siemenen kauppaa ja markkinointia.

Pidän siinäkin mielessä esitystä hyvänä, että sillä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, ja tämä keventää hallinnollista taakkaa sekä vähentää Ruokaviraston tekemiä tarkastuksia, sillä osa tarkastuksista voidaan tehdä jatkossa asiakirjatarkastuksina.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.